

PROJEKTU UN KVALITĀTES VADĪBA

**PROJEKTA „ELASTĪGA BĒRNU UZRAUDZĪBAS
PAKALPOJUMA NODROŠINĀŠANA DARBINIEKIEM, KAS
STRĀDĀ NESTANDARTA DARBA LAIKU” PĒTĪJUMA
VEIKŠANA**

Ievadziņojums

(pētījuma metodoloģijas sākotnējā versija)

Iepirkuma identifikācijas Nr.: LRLM2015/28-3-08/41EBUP

Līguma Nr. LM2015/24-1-13/69 noslēgts 2016.gada 18.decembrī

Rīga, 2016.gada februāris

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	3
EKSPERIMENTA GAITAS RAKSTUROJUMS	4
Eksperimenta fāzes.....	4
Uzņēmumu un darbinieku rekrutācijas procedūra.....	5
Eksperimentālās un kontroles grupas salīdzinājums	6
PĒTĪJUMA INSTRUMENTNĀRIJS	8
Indikatori.....	8
Kopējā apmierinātība ar dzīvi.....	9
Apmierinātība ar darbu	12
Ģimenes ikdienas dzīves organizācija	17
Ģimenes un darba dzīves saskaņošana.....	24
Vēlme un gatavība radīt vēl bērnus ģimenē	32
Apstākļi darbavietā	33
Situācija ar bērnu pieskatīšanu.....	34
Dzīvesvieta un mājoklis	35
Citi sociāli demogrāfiskie faktori.....	36

IEVADS

Pētījuma galvenais mērķis ir elastīgu bērnu uzraudzības pakalpojumu nodrošināšanas iespēju izvērtējums darbiniekiem, kas strādā nestandarta darba laiku, ar nolūku iegūt izpētes datus pamatotu informāciju optimālo nosacījumu identificēšanai.

Šī mērķa realizācijai tiks izmantota virkne dažādu indikatoru, kas tiks izvērtēti salīdzinājumā (starp laika periodiem, kā arī starp eksperimentālo un kontroles grupu).

Pasūtītājam tiek iesniegts instrumentārija projekts šo indikatoru mērīšanai, kuru izpildītājs līdz monitoringa procedūras uzsākšanai aprobēs, pilnveidos un papildinās. Tāpat ieteikumi un korekcijas tiek sagaidīti no pasūtītāja puses.

Dokuments ietver monitoringa gaitā izmantojamās darba ņēmēju aptaujas anketas projektu, kā arī četru psiholoģisko testu tulkotas versijas. Attiecībā uz anketu un testiem aprakstīta monitoringa procedūra, kādu saistībā ar to paredzēts izmantot. Darba devēju līmenī apkopojamā informācija ieskicēta vispārīgos vilcienos, jo tā tiks izstrādāta, balstoties intervijās ar darba devēju pārstāvjiem, kuras šobrīd tiek veiktas.

EKSPERIMENTA GAITAS RAKSTUROJUMS

Eksperimenta fāzes

Pētījumu plānots sīkāk dalīt 4 fāzēs, kurās atšķirsies darba devējiem piedāvātā līdzdalības pakāpe. Pirmajā fāzē piedāvātie pakalpojumi būs pilnībā finansēti no projekta budžeta, neparedzot darba devēju līdzfinansējumu. Šī fāze tiks izmantota, lai iegūtu sākotnējos datus par pakalpojumu nepieciešamību. Nākamās fāzes paredzēs līdzfinansējumu no darba devēja puses. Šo fāžu mērķis ir atrast labāko iespējamo līdzsvaru starp valsts/pašvaldības līdzfinansējumu un darba devēju līdzfinansējumu bērnu aprūpes pakalpojumam. Eksperimenta dalībnieki – gan darba devēji, gan darba ņēmēji – var tikt rekrutēti eksperimentam pirmajā, otrajā un trešajā fāzē.

1.fāze ilgs 4 mēnešus, pakalpojumi tiks pilnībā nodrošināti no eksperimenta budžeta. Pirms šīs fāzes visiem eksperimentā iesaistītajiem darba ņēmējiem – gan eksperimentālajā, gan kontroles grupā – būs pirmo reizi jāaizpilda pētījuma anketa un testi. Tāpat anketa un testi būs jāaizpilda šīs fāzes noslēgumā. Ja konkrētie darba ņēmēji piedalīsies nākamajā fāzē, tad anketas un testu aizpilde 1.fāzes noslēgumā vienlaikus tiks uzskatīta par aizpildi 2.fāzes sākumā.

2.fāze ilgs 2 mēnešus, pakalpojumi par 80% tiks nodrošināti no eksperimenta budžeta, bet atlikušā izmaksu daļa būs jāsedz pārējām iesaistītajām pusēm – darba devējam, pašam pakalpojuma saņēmējam, vietējai pašvaldībai atkarībā no savstarpējās vienošanās. Ja eksperimentā iesaistītās puses atteiksies piedalīties ar savu līdzfinansējumu 20% apmērā, eksperimentālā grupa var tikt pārformēta, sniedzot iespēju piedalīties citiem uzņēmumiem, kuri eksperimentālās un kontroles izlases formēšanas ietvaros tika iekļauti rezerves sarakstā.

Visiem tiem pētījuma dalībniekiem, kas piedalīsies pētījumā tikai no 2.fāzes, pirms līdzdalības uzsākšanas būs jāaizpilda anketa un psiholoģiskie testi. Tiem, kas piedalījušies jau 1.fāzē, anketas un testu aizpilde 1.fāzes noslēgumā vienlaikus tiks uzskatīta par aizpildi 2.fāzes sākumā. Visiem 2.fāzes dalībniekiem anketa un testi būs jāaizpilda arī fāzes noslēgumā. Ja konkrētie darba ņēmēji piedalīsies nākamajā fāzē, tad anketas un testu aizpilde 2.fāzes noslēgumā vienlaikus tiks uzskatīta par aizpildi 3.fāzes sākumā.

3.fāze ilgs 2 mēnešus un notiks pēc viena no šādiem scenārijiem:

1. ja 2.fāze bijusi veiksmīga, t.i., pierādījusies iesaistīto pušu gatavība segt 20% no pakalpojumu vērtības, privātā līdzfinansējamā daļa pieaugs līdz 40%;
2. ja 2.fāze nav bijusi veiksmīga, t.i., parādījusies darba devēju un pārējo iesaistīto pušu nevēlēšanās vai nespēja līdzfinansēt pakalpojumus, vai arī pušu pakalpojumu saņēmēju atteikums piedalīties turpmākajā eksperimenta gaitā, tiks piemeklēts cits līdzfinansējuma apjoms vai alternatīvs līdzfinansējuma un pakalpojuma organizācijas modelis, kam piekrist iesaistītās puses.

Eksperimentālā un kontroles grupa šajā fāzē nepieciešamības gadījumā var tikt pārformēta, sniedzot iespēju piedalīties citiem uzņēmumiem, kuri eksperimentālās un kontroles izlases formēšanas ietvaros tika iekļauti rezerves sarakstā. Nav pieļaujama personu vai uzņēmumu rotācija starp eksperimentālo grupu un kontroles grupu.

Visiem tiem pētījuma dalībniekiem, kas piedalīsies pētījumā tikai no 3.fāzes, pirms līdzdalības uzsākšanas būs jāaizpilda anketa un psiholoģiskie testi. Tiem, kas piedalījušies jau 2.fāzē, anketas un testu aizpilde 2.fāzes noslēgumā vienlaikus tiks uzskatīta par aizpildi 3.fāzes sākumā. Visiem 3.fāzes dalībniekiem anketa un testi būs jāaizpilda arī fāzes noslēgumā. Ja

konkrētie darba ņēmēji piedalīsies nākamajā fāzē, tad anketas un testu aizpilde 3.fāzes noslēgumā vienlaikus tiks uzskatīta par aizpildi 4.fāzes sākumā.

4.fāze ilgs 2 mēnešus un notiks pēc viena no šādiem scenārijiem:

1. ja 3.fāze bijusi veiksmīga, t.i., pierādījusies iesaistīto pušu gatavība segt līdzfinansējumu paredzētajā apjomā, privātā līdzfinansējamā daļa pieaugs līdz 60%;
2. ja 3.fāze nav bijusi veiksmīga, t.i., parādījusies darba devēju un pārējo iesaistīto pušu nevēlēšanās vai nespēja līdzfinansēt pakalpojumus, vai arī pušu pakalpojumu saņēmēju atteikums piedalīties turpmākajā eksperimenta gaitā, tiks piemeklēts cits līdzfinansējuma apjoms, kam piekrīt iesaistītās puses, tomēr tas nav mazāks par privātā līdzfinansējuma 40%.

Šajā fāzē jaunu pētījuma dalībnieku rekrutācija nav paredzēta. Anketas un testu aizpilde 3.fāzes noslēgumā vienlaikus tiek uzskatīta par to aizpildi 4.fāzes sākumā. Visiem 4.fāzes dalībniekiem anketa un testi būs jāaizpilda arī fāzes noslēgumā.

Pētījuma instrumentārijs tā pielietošanas gaitā (5 reizes) var tikt koriģēts, tomēr, šādas korekcijas veicot, jāizvērtē ieguvumi (precīzāks instrumentārijs) un zaudējumi (problēmas ar datu salīdzināšanu).

Uzņēmumu un darbinieku rekrutācijas procedūra

Projekta sākuma stadijā tiks izveidota eksperimentālā un kontroles grupa, ko izpildītājs veidos sadarbībā ar pasūtītāju un sadarbības partneriem (t.i., Jelgavas pilsētas domi, Valmieras pilsētas domi, Rīgas pilsētas domi un Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūtu).

Būtiskākais nosacījums, kas tiks ņemts vērā, rekrutējot eksperimentālo un kontroles grupu, būs tāds, ka katrā no tiem nepieciešami vismaz 150 dalībnieki (darba ņēmēji). Tāpat tiks ņemts vērā, lai uzņēmumu kopējais skaits nebūtu mazāks par 10 (vismaz 5 uzņēmumi eksperimentālajā grupā un vismaz 5 kontroles grupā). Tāpat katrā no trim pilsētām (Jelgavā, Valmierā un Rīgā) nepieciešams vismaz pa vienam eksperimentālās un kontroles grupas uzņēmumam. Maksimālais uzņēmumu skaits nav noteikts.

Obligāts nosacījums uzņēmumu atlasē gan eksperimentālajā, gan kontroles grupā būs tas, lai uzņēmumā būtu nodarbinātie ar nestandarta darbalaiku. Tāpat tiks pievērsta uzmanība ģimenei draudzīga komersanta piešķiršanas kritērijiem, respektīvi, nav pieļaujama tabakas un alkohola ražotāju, kā arī azartspēļu organizatoru iekļaušana eksperimentālajā vai kontroles grupā.

Uzņēmumu izvēlē priekšroka tiks dota tādiem privātiem uzņēmumiem, kuros ir vismaz 50 darbinieku, un kas darbojas ražošanas vai pakalpojumu sfērā. Nepieciešamības gadījumā (ja citādi neizdosies nodrošināt eksperimentālās un/vai kontroles grupas izveidi) var tikt rekrutēti mazāki uzņēmumi, kā arī sabiedriskā sektora uzņēmumi, organizācijas un iestādes.

Atlases posmā tiks veiktas intervijas ar uzņēmumu vadību, kā arī fokusgrupu diskusijas vai padziļinātās intervijas ar uzņēmumu darbiniekiem.

Diskusiju vai interviju ar darba ņēmējiem galvenie mērķi būs esošās situācijas bērnu aprūpē noskaidrošana un ieteikumu izstrādē, lai sniedzamais pakalpojums iespējami atbilstu tā saņēmēju vajadzībām. Kopumā plānotas 3 fokusgrupu diskusijas, kas var tikt aizstātas ar padziļinātajām intervijām (ne mazāk kā 6 intervijas vienas diskusijas vietā).

Intervijas ar to uzņēmumu, kas potenciāli varētu piedalīties eksperimentālajā vai kontroles grupā, vadības pārstāvjiem plānotas ar mērķi izziņāt esošo situāciju, lai pielāgotu tālāk pētījumā izmantojami instrumentāriju konkrētu dalībnieku specifikai, t.i., mērījumos ietvertu blakus faktorus, kas var ietekmēt eksperimenta norisi un rezultātus. Kopumā plānotas 20 intervijas.

Izlases (eksperimentālās un kontroles grupas) veidošana ietvers:

1. kvantitatīvo kritēriju pārbaudi (piemēram, nodarbināto personu skaits) un uzņēmuma ekonomiskās nozīmības izvērtējumu attiecīgās pašvaldības ietvaros;
2. intervijas un monitoringa veikšana saskaņā ar Ilgtspējas indeksa un Ģimenei draudzīga komersanta statusa kritērijiem;
3. iepriekšēju pārbaudi par darba devēju vēlmi un iespējām piedalīties ar līdzfinansējumu pakalpojumu sniegšanā.

Gan eksperimentālo, gan kontroles grupu nodrošinošie uzņēmumi aizpildīs pētījuma anketas un sniegs informāciju par darbiniekiem, kuri atbilst rekrutācijas nosacījumiem:

1. vismaz viens bērns vecumā no 1 līdz 7 gadiem (neieskaitot);
2. nestandarta darbalaiks vismaz reizi divās nedēļās.

Visiem šiem darbiniekiem tiks lūgts aizpildīt anketas. Gadījumā, ja izlases veidošanas gaitā būs nepieciešams izvēlēties starp to vai citu vecāku piesaisti, prioritāte tiks piešķirta vecākiem, kas atbilst kādam no šiem kritērijiem:

1. vientuļie vecāki;
2. bērnu-invalīdu vecāki;
3. vecāki ar 3 un vairāk bērniem;
4. vecāki, kuri abi strādā nestandarta darba laiku.

Citi atlasē kritēriji tiks noskaidroti pēc konsultācijām ar darba devējiem, novērtējot darba ņēmēju spēju konkurēt brīvajā darba tirgū, nesauņemot to vai citu palīdzību.

Eksperimentālajā grupā minimālais dalībnieku skaits būs 150. Līdzīgi arī kontroles grupā minimālais dalībnieku skaits būs 150.

Uzņēmumu un darbinieku atlasē kontroles grupai var tika izmantotas tie vai citi ieinteresēšanas veidi (piemēram, pētījums par darbinieku apmierinātību uzņēmējiem, ko eksperimenta organizētāji veic par saviem līdzekļiem; piemēram, dāvanu kartes vai loterijas biļetes darbiniekiem). Minētie ieinteresēšanas veidi dažādu uzņēmumu starpā var atšķirties, tomēr ir būtiski, lai tie neietekmētu rezultātus. Eksperimentālajai grupai šādi ieinteresēšanas veidi netiks piedāvāti.

Eksperimentālās un kontroles grupas salīdzinājums

Eksperimentālā un kontroles grupa savā starpā var atšķirties pēc dažādiem parametriem, kurus visus eksperimenta gaitā nav iespējams ne monitorēt, ne izlīdzināt. Līdz ar to tiks izmantota ‘*difference in differences*’ tehnika, kas ļauj noteikt un izmērīt citu negaidītu ietekmējošo faktoru ietekmi uz eksperimenta gaitu, turklāt neparedz nepieciešamību, ka eksperimentālās un kontroles grupai, eksperimentu uzsākot, būtu jābūt identiskās starta pozīcijās.

Tā kā ‘*difference in differences*’ tehnikas izmantošana ietver nepieciešamību pārliecināties, ka tad, ja nebūtu eksperimentālās intervences, rezultāti eksperimentālās un kontroles grupas starpā neatšķirtos, tiks izmantoti divi līdzekļi, lai to pārbaudītu:

1. vairākas eksperimenta fāzes – tā kā intervences apjoms eksperimenta gaitā mainīsies, eksperimentālās grupas rezultātu tendencēm būtu jāietver fluktuācijas atbilstoši šīm izmaiņām, kuras nedrīkstētu parādīties kontroles grupas rezultātos;
2. kvalitatīvo metožu izmantošana – tās palīdzētu atklāt iespējamās atšķirības un iespējamos riskus eksperimenta datu validitātei; identificējot riskus, būtu nepieciešams atrast kvantitatīvus indikatorus to apjoma mērīšanai.

Ar šo kontroli būs pietiekami, lai identificētu iespējamus pētījuma metodoloģiskos riskus, kuri iepriekš nav paredzēti, kā arī atrastu līdzekļus, lai mērītu to ietekmi uz rezultātiem un tādējādi rastu iespēju no šīs ietekmes abstrahēties.

PĒTĪJUMA INSTRUMENTNĀRIJS

Indikatori

Galvenais izmērāmais eksperimenta rezultāts būs darba devēju gatavība piedalīties ar savu līdzfinansējumu pakalpojuma sniegšanā. Eksperimenta sagaidāmie rezultāti ir:

1. darba devēju spēja un vēlme piedalīties ar līdzfinansējumu bērnu aprūpes pakalpojumu sniegšanā un nodrošināt pāreju uz pašregulējošu pakalpojumu sniegšanas praksi 5 gadu periodā;
2. darba ņēmēju spēja un vēlme aktīvi izmantot elastīgos bērnu aprūpes pakalpojumus.

Eksperimenta gaitā, kombinējot informāciju, kas saņemta no darba devējiem un darba ņēmējiem, plānots iegūt šādus mainīgos:

1. pakalpojumu nepieciešamība:
 - a. to darba ņēmēju īpatsvars mērķgrupā (no visiem eksperimentālajā grupā iesaistīto uzņēmēju darba ņēmējiem, kas potenciāli būtu tiesīgi piedalīties), kas piedalījušies pakalpojuma saņemšanā, ņemot vērā arī pakalpojuma saņemšanas biežumu;
 - b. tā darba ņēmēju daļa kontroles grupā, kas norādījusi, ka vēlētos izmantot pakalpojumu, taču nevar, jo darba devējs nepiedalās eksperimentā.
2. gatavība līdzfinansēt pakalpojumu sniegšanu:
 - a. pakalpojuma saņemšanas biežums eksperimentālajā grupā situācijās, kad nepieciešams līdzfinansējums, salīdzinot ar situācijām, kad tas nav nepieciešams, kā arī salīdzinot darba devēju rīcību dažāda līdzfinansējuma apjoma apstākļos;
 - b. eksperimentālās grupas darba devēju sākotnēji deklarētā gatavība piedalīties ar līdzfinansējumu un tā iespējamais apjoms.

Eksperimentālās un kontroles grupas salīdzinājums darba ņēmēju vidū tiks salīdzināts, balstoties šādos pamatindikatoros:

1. kopējā apmierinātība ar dzīvi;
2. apmierinātība ar darbu;
3. ģimenes ikdienas dzīves organizācija;
4. ģimenes un darba dzīves saskaņošana;
5. vēlme un gatavība radīt vēl bērnus ģimenē;
6. apstākļi darbavietā;
7. situācija ar bērnu pieskatīšanu;
8. dzīvesvieta un mājoklis;
9. citi sociāli demogrāfiskie faktori.

Hipotētiski tiek pieņemts, ka eksperimentālās intervences rezultātā eksperimentālās grupas rādītāji, vērtējot pret kontroles grupu, uzlabosies.

Pirmie četri no indikatoriem tiks mērīti ar psiholoģiskajiem testiem, bet pārējie – ar anketu. Detalizētāki instrumenti minēto deviņu indikatoru mērīšanai atspoguļoti šī nodevuma

nākamajās apakšnodaļās. Tā kā instrumenti ir salīdzinoši komplicēti, to adaptācijai nepieciešams laiks, tādējādi, tie līdz pētījuma uzsākšanai var būtiski mainīties.

Mērot darba devēju perspektīvu, ir plānots noskaidrot darbaspēka stabilitātes pieaugumu, kas izpaužas produktivitātes pieaugumā, pievēršot īpašu uzmanību tādiem aspektiem, kur rezultāti starp dažādiem darba devējiem ir salīdzināmāki, piemēram:

1. darbaspēka aprīte un mainīgums;
2. darba kavējumi pārejošas darba nespējas dēļ u.c.

Tomēr jāreķinās ar to, ka, iespējams, pētījumā piedalīsies tikai neliela daļa lielu uzņēmumu darbinieku, tādējādi eventuālie uzlabojumi var nebūt identificējami uz kopējā fona. Ja tā, vismērķtiecīgāk arī šos mainīgos eksperimentālajā un kontroles grupā būtu skatīt darba ņēmēju līmenī.

Tomēr nozīmīgi faktori, kas darba devēju līmenī tiks ņemti vērā pētījuma gaitā un kuru izmaiņām sekots, būs dažādie darbiniekiem piedāvātie papildus labumi un bonusi – tie (bet jo īpaši izmaiņas tajos) var būtiski ietekmēt rezultātus.

Kopējā apmierinātība ar dzīvi

Pirmais no adaptētajiem instrumentiem ir tests apmierinātības ar dzīvi novērtējumam. TSWLS¹ tests sniedz iespēju iegūt šādus mainīgos:

1. pagātnes novērtējums;
2. tagadnes novērtējums;
3. nākotnes ekspektācijas.

Testā ir 15 jautājumi, no kuriem pirmie pieci attiecas uz pagātņi, nākamie pieci – uz tagadni, bet pēdējie pieci – uz nākotni. Tādējādi testu eksperimenta gaitā atkārtojot 5 reizes, ir iespējams iegūt pagātnes vērtējuma dinamiku, tagadnes vērtējuma dinamiku un nākotnes vērtējuma dinamiku, kā salīdzināt šīs tendences savā starpā.

Testā tiek izmantota 7 punktu skala, visi apgalvojumi ir pozitīvi vērsti (t.i., neviena skala neietver negatīvus apgalvojumus), un visiem apgalvojumiem ir vienāds svārs. Tādējādi minimālais punktu skaits par vienu posmu (piemēram, pagātņi) ir 5, bet maksimālais – 35.

Testu paredzēts atkārtojot monitoringa laikā vairākkārt – optimāli piecas reizes, tādējādi par tiem dalībniekiem, kas eksperimentā piedalīsies visu tā laiku, t.i., 10 mēnešus, tiks iegūti 15 atšķirīgi novērtējumi – pagātnes, tagadnes un nākotnes novērtējums piecos dažādos eksperimentālās intervences punktos.

Ir izstrādāts testa tulkojums no oriģinālās (angļu) valodas uz latviešu un krievu valodu. Tulkojumi līdz monitoringa uzsākšanai tiks adaptēti.

Tests attiecināms uz visiem pētījumā iesaistītajiem darba ņēmējiem gan eksperimentālajā, gan kontroles grupā.

¹ William Pavot, Ed Diener & Eunhook Suh. The Temporal Satisfaction With Life Scale. Journal of Personality Assessment. Volume 70, Issue 2, 1998. <https://woc.uc.pt/fcdef/getFile.do?tipo=6&id=962>

T1. Zemāk ir piecpadsmit apgalvojumi, kuriem Jūs varat piekrist vai nepiekrist. Šie apgalvojumi attiecas uz jūsu pagātņi, tagadni vai nākotni. Lietojot skalu no 1 līdz 7, novērtējiet, lūdzu, cik lielā mērā Jūs piekrītat katram no apgalvojumiem, un apvelciet atbilstošo ciparu. Lūdzu, atbildiet atklāti un godīgi.

ATZĪMĒJIET VIENU ATBILDI KATRĀ RINDĀ.

	Pilnībā nepiekrītu	Nepiekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Nevaru ne piekrist, ne nepiekrist	Drīzāk piekrītu	Piekrītu	Pilnībā piekrītu
1. Ja man būtu vēlreiz jāizdzīvo sava dzīve, es neko nemainītu	1	2	3	4	5	6	7
2. Es esmu apmierināts ar savu agrāko dzīvi	1	2	3	4	5	6	7
3. Mana agrākā dzīve bija ideāla	1	2	3	4	5	6	7
4. Mani dzīves apstākļi pagātnē bija izcili	1	2	3	4	5	6	7
5. Pagātnē man bija viss, kas man bija svarīgs	1	2	3	4	5	6	7
6. Es neko nemainītu savā pašreizējā dzīvē	1	2	3	4	5	6	7
7. Es esmu apmierināts ar savu pašreizējo dzīvi	1	2	3	4	5	6	7
8. Mana pašreizējā dzīve ir ideāla	1	2	3	4	5	6	7
9. Mani dzīves apstākļi šobrīd ir izcili	1	2	3	4	5	6	7
10. Man šobrīd ir viss, kas man svarīgs	1	2	3	4	5	6	7
11. Nebūs nekā tāda, ko es vēlēšos mainīt savā nākotnē	1	2	3	4	5	6	7
12. Es būšu apmierināts ar savu dzīvi nākotnē	1	2	3	4	5	6	7
13. Es sagaidu, ka nākotnē mana dzīve būs ideāla	1	2	3	4	5	6	7
14. Mani dzīves apstākļi nākotnē būs izcili	1	2	3	4	5	6	7
15. Nākotnē man būs viss, kas man svarīgs	1	2	3	4	5	6	7

T1. Ниже перечислены 15 утверждений, с которыми вы можете соглашаться или не соглашаться. Эти утверждения относятся к вашему прошлому, настоящему или будущему. Используя шкалу от 1 до 7, оцените, пожалуйста, в какой степени Вы согласны с каждым утверждением, обведя соответствующую цифру. Пожалуйста, отвечайте откровенно и честно.

ОТМЕТЬТЕ ОДИН ОТВЕТ В КАЖДОЙ СТРОЧКЕ.

	Полностью не согласен	Не согласен	Скорее не согласен	Не могу согласится или не согласится	Скорее согласен	Согласен	Полностью согласен
1. Если бы мне пришлось заново прожить свою жизнь, я бы ничего не изменил	1	2	3	4	5	6	7
2. Я доволен моей прежней жизнью	1	2	3	4	5	6	7
3. Моя прежняя жизнь была идеальна	1	2	3	4	5	6	7
4. Мои жизненные обстоятельства в прошлом были отличными.	1	2	3	4	5	6	7
5. В прошлом у меня было всё, что мне было важно	1	2	3	4	5	6	7
6. Я бы ничего не менял в своей нынешней жизни	1	2	3	4	5	6	7
7. Я доволен моей теперешней жизнью	1	2	3	4	5	6	7
8. Моя теперешняя жизнь идеальна	1	2	3	4	5	6	7
9. Мои жизненные обстоятельства сейчас отличны.	1	2	3	4	5	6	7
10. Сейчас у меня есть всё, что мне важно.	1	2	3	4	5	6	7
11. В моем будущем не будет ничего, что я захочу изменить	1	2	3	4	5	6	7
12. Я буду доволен своей жизнью в будущем	1	2	3	4	5	6	7
13. Я ожидаю, что в будущем моя жизнь будет идеальной	1	2	3	4	5	6	7
14. В будущем мои жизненные обстоятельства будут отличны.	1	2	3	4	5	6	7
15. В будущем у меня будет всё, что мне важно	1	2	3	4	5	6	7

Apmierinātība ar darbu

Apmierinātības ar darbu mērīšanai tiks izmantots Pola Spektora tests (JSS)², kas sniedz vispārēju informāciju par apmierinātību ar darbu un konkrētiem tā aspektiem. Testā ir 36 apgalvojumi, kuri vērsti uz 9 raksturlielumiem (4 apgalvojumi katram raksturlielumam):

1. **atalgojums** – 1. un 28.apgalvojums pozitīvi vērsti, 10. un 19.apgalvojums negatīvi vērsti;
2. **izaugsmes iespējas** – 11., 20., un 33.apgalvojums pozitīvi vērsti, 2.apgalvojums negatīvi vērts;
3. **tiešais vadītājs** – 3. un 30.apgalvojums pozitīvi vērsti, 12. un 21.apgalvojums negatīvi vērsti;
4. **monetārie un nemonetārie papildus ieguvumi** – 13. un 22.apgalvojums pozitīvi vērsti, 4. un 29.apgalvojums negatīvi vērsti;
5. **atzinība par labu darbu** – 5.apgalvojums pozitīvi vērsti, 14., 23. un 32.apgalvojums negatīvi vērsti;
6. **darba noteikumi un procedūras** – 15.apgalvojums pozitīvi vērsti, 6., 24. un 31.apgalvojums negatīvi vērsti;
7. **darba kolēģi** – 7. un 25.apgalvojums pozitīvi vērsti, 16. un 34.apgalvojums negatīvi vērsti;
8. **darba saturs** – 17., 27. un 35.apgalvojums pozitīvi vērsti, 8.apgalvojums negatīvi vērsti;
9. **komunikācija organizācijas iekšienē** – 9.apgalvojums pozitīvi vērsti, 18., 26. un 36.apgalvojums negatīvi vērsti.

Eksperimenta gaitā uzmanība būs fokusēta uz kopējā līmeņa datiem, kā arī monetārajiem un nemonetārajiem papildus ieguvumiem. Pārējie aspekti tiek izmantoti, lai kontrolētu pārmaiņas galvenajos indikatoros.

Testā tiek izmantota 6 punktu skala, pozitīvi vērstie apgalvojumi saņem punktus atbilstoši norādītajam punktu skaitam, bet negatīvi vērstie – pretēji (1 tiek pārkodēts par 6, 2 – par 5 u.t.t.). Visiem apgalvojumiem ir vienāds svars. Tādējādi minimālais punktu skaits vienā raksturlielumā ir 4, bet maksimālais – 24. Visā testā minimālais punktu skaits ir 36, bet maksimālais 216.

Testu paredzēts atkārtot monitoringa laikā vairākkārt – optimāli piecas reizes, tādējādi par tiem dalībniekiem, kas eksperimentā piedalīsies visu tā laiku, t.i., 10 mēnešus, tiks iegūti pieci novērtējumi par katru no apmierinātības ar darbu raksturlielumiem.

Tests jau iepriekš ticis adaptēts uz latviešu un krievu valodu. Tomēr, salīdzinot adaptācijas, tika konstatēts, ka krievu valodā tā ir pilnvērtīga adaptācija, kas ietver arī būtisku formulējumu maiņu un atsevišķu jautājumu pilnīgu nomaiņu un apvēršanu (no negatīvi vēsta uz pozitīvi vēstu). Latviešu valodā drīzāk izmantots vienkāršs tulkojums. Līdz ar to versijas nevar uzskatīt par salīdzināmām. Tā kā mūsu gadījumā vispirmām kārtām būtiski ir nodrošināt, lai latviešu un krievu versijas būtu savstarpēji salīdzināmas mūsu mērījumu ietvaros, nevis to, lai testa mērījumi būtu salīdzināmi ar gadījumiem, kad testu pielietojuši citi autori, veicām patstāvīgus testa tulkojumus un nodrošināsim šo tulkojumu adaptāciju.

Tests attiecināms uz visiem pētījumā iesaistītajiem darba ņēmējiem gan eksperimentālajā, gan kontroles grupā. Izņēmums varētu būt vienīgi situācija, ja pētījumā piedalītos kāds augstākā līmeņa vadītājs, kam ne visas testa skalas ir piemērotas.

² Job Satisfaction Survey, JSS Page. <http://shell.cas.usf.edu/~pspector/scales/jsspag.html>

T2. Zemāk piedāvāti apgalvojumi, kas raksturo cilvēka attieksmi pret dažādiem sava darba aspektiem. Izmantojot šos apgalvojumus, novērtējiet savu pašreizējo darbu – kādā mērā Jūs tiem piekrītat vai nepiekrītat.

ATZĪMĒJIET VIENU ATBILDI KATRĀ RINDĀ.

	Pilnībā nepiekrītu	Nepiekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Drīzāk piekrītu	Piekrītu	Pilnībā piekrītu
1. Domāju, ka par savu darbu saņemu atbilstošu atalgojumu	1	2	3	4	5	6
2. Manā pašreizējā darbā man ir ļoti nelielas izredzes saņemt paaugstinājumu	1	2	3	4	5	6
3. Mans tiešais vadītājs ir visai kompetents savos pienākumos	1	2	3	4	5	6
4. Neesmu apmierināts ar labumiem (bonusiem), ko saņemu	1	2	3	4	5	6
5. Par labu darbu es saņemu atbilstošu atzinību	1	2	3	4	5	6
6. Daudzi noteikumi un procedūras traucē veikt darbu kvalitatīvi	1	2	3	4	5	6
7. Man patīk cilvēki, ar kuriem kopā strādāju	1	2	3	4	5	6
8. Dažreiz man liekas, ka darbs, ko daru, ir bezjēdzīgs	1	2	3	4	5	6
9. Komunikācija mūsu organizācijā man šķiet laba.	1	2	3	4	5	6
10. Algas pielikumi ir pārāk mazi un reti	1	2	3	4	5	6
11. Tiem, kuri labi dara savu darbu, ir labas izredzes saņemt paaugstinājumu	1	2	3	4	5	6
12. Mans darba vadītājs ir netaisns pret mani	1	2	3	4	5	6
13. Labumi (bonusi), kurus saņēmu, ir tikpat labi kā vairumā citu uzņēmumu	1	2	3	4	5	6
14. Nejūtu, ka darbs, ko daru, tiktu novērtēts	1	2	3	4	5	6
15. Birokrātiskās procedūras parasti netraucē maniem centieniem darbu paveikt labi	1	2	3	4	5	6
16. Man ir grūtāk strādāt manu kolēģu nekompetences dēļ	1	2	3	4	5	6
17. Man patīk darbā darīt to, kas man ir jā dara	1	2	3	4	5	6
18. Man nav saprotami šīs organizācijas mērķi	1	2	3	4	5	6
19. Jūtos nenovērtēts šajā organizācijā, kad iedomājos par samaksu, ko saņemu	1	2	3	4	5	6
20. Cilvēki šeit tiek uz augšu pa karjeras kāpnēm tikpat ātri kā citās vietās	1	2	3	4	5	6
21. Mans vadītājs izrāda pārāk mazu interesi par to, kā jūtas viņa darbinieki	1	2	3	4	5	6

	Pilnībā nepiekrītu	Nepiekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Drīzāk piekrītu	Piekrītu	Pilnībā piekrītu
22. Labumu (bonusu) pakete mums ir taisnīga	1	2	3	4	5	6
23. Šeit strādājošie ļoti reti saņem prēmijas	1	2	3	4	5	6
24. Man darbā ir pārāk liela noslodze	1	2	3	4	5	6
25. Man patīk mani kolēģi	1	2	3	4	5	6
26. Bieži man šķiet, ka es nezinu, kas notiek mūsu organizācijā	1	2	3	4	5	6
27. Es jūtos lepns, darot savu darbu	1	2	3	4	5	6
28. Esmu apmierināts ar algas paaugstinājuma iegūšanas iespējām	1	2	3	4	5	6
29. Ir labumi (bonusu), kurus nesaņemam, bet kuri mums būtu jāsaņem	1	2	3	4	5	6
30. Man patīk mans tiešais vadītājs	1	2	3	4	5	6
31. Man ir pārāk daudz darba ar papīriem	1	2	3	4	5	6
32. Nejūtu, ka manas pūles tiktu pietiekami novērtētas	1	2	3	4	5	6
33. Esmu apmierināts ar manām iespējām iegūt paaugstinājumu	1	2	3	4	5	6
34. Darbā ir pārāk daudz ķildu un cīņiņu	1	2	3	4	5	6
35. Es gūstu prieku no sava darba	1	2	3	4	5	6
36. Darba uzdevumi netiek pietiekami izskaidroti	1	2	3	4	5	6

Т4. Ниже приводятся высказывания, описывающие восприятие человеком различных сторон своей работы. Отнесите эти высказывания к Вашей сегодняшней работе и оцените, насколько Вы с ними согласны или не согласны.

ОТМЕТЬТЕ ОДИН ОТВЕТ В КАЖДОЙ СТРОЧКЕ.

	Полностью не согласен	Не согласен	Скорее не согласен	Скорее согласен	Согласен	Полностью согласен
1. Думаю, что я получаю соответствующую оплату за свою работу	1	2	3	4	5	6
2. На этой работе у меня очень мало шансов получить повышение	1	2	3	4	5	6
3. Мой прямой руководитель довольно компетентен в своих обязанностях	1	2	3	4	5	6
4. Меня не удовлетворяет те бонусы, что я получаю	1	2	3	4	5	6
5. За хорошую работу я получаю соответствующее признание	1	2	3	4	5	6
6. Многие из правил и процедур мешают исполнять работу качественно	1	2	3	4	5	6
7. Мне нравятся люди, с которыми я работаю	1	2	3	4	5	6
8. Иногда мне кажется, что моя работа бессмысленна	1	2	3	4	5	6
9. Коммуникация в нашей организации мне кажется хорошей	1	2	3	4	5	6
10. Прибавки к зарплате слишком малы и редки	1	2	3	4	5	6
11. Те, кто хорошо справляются со своей работой, имеют хорошие шансы получить повышение	1	2	3	4	5	6
12. Мой руководитель несправедлив ко мне	1	2	3	4	5	6
13. Бонусы, которые мы получаем, так же хороши как в большинстве других предприятий	1	2	3	4	5	6
14. Я не чувствую, что работа, которую я делаю, ценилась бы	1	2	3	4	5	6
15. Бюрократические процедуры обычно не мешают моим устремлениям работу сделать хорошо	1	2	3	4	5	6
16. Мне труднее работать из-за некомпетентности моих коллег	1	2	3	4	5	6
17. Мне нравится на работе делать то, что от меня требуется	1	2	3	4	5	6
18. Мне не ясны цели этой организации	1	2	3	4	5	6

	Полностью не согласен	Не согласен	Скорее не согласен	Скорее согласен	Согласен	Полностью согласен
19. Чувствую, что меня недостаточно ценят в этой организации, когда подумаю о зарплате, которую получаю	1	2	3	4	5	6
20. Люди тут продвигаются по карьерной лестнице так же быстро, как у в других местах	1	2	3	4	5	6
21. Мой руководитель проявляет слишком мало интереса к тому, как себя чувствуют его подчинённые	1	2	3	4	5	6
22. Пакет бонусов у нас справедливый	1	2	3	4	5	6
23. Работающие здесь крайне редко получают премиальные	1	2	3	4	5	6
24. У меня слишком большая нагрузка на работе	1	2	3	4	5	6
25. Мне нравятся мои коллеги	1	2	3	4	5	6
26. Мне часто кажется, что я не знаю, что происходит в нашей организации	1	2	3	4	5	6
27. Я чувствую гордость, выполняя свою работу	1	2	3	4	5	6
28. Я удовлетворен возможностями на повышение зарплаты	1	2	3	4	5	6
29. Есть бонусы, которые мы не получаем, хотя и должны	1	2	3	4	5	6
30. Мне нравится мой руководитель	1	2	3	4	5	6
31. У меня слишком много работы с бумагами	1	2	3	4	5	6
32. Я не чувствую, чтобы мои усилия оценивались по достоинству	1	2	3	4	5	6
33. Я доволен своими шансами получить повышение	1	2	3	4	5	6
34. На работе слишком много ссор и борьбы	1	2	3	4	5	6
35. Я получаю удовольствие от своей работы	1	2	3	4	5	6
36. Задания на работе недостаточно разъясняются	1	2	3	4	5	6

Ģimenes ikdienas dzīves organizācija

Ģimenes ikdienas dzīves organizācijas mērīšanai tiks izmantots FTRI³ tests, izvērtējot 8 faktorus, kas attiecas uz šādām dzīves sfērām:

1. darbadienu un brīvā laika ieradumi;
2. vecāku ieradumi;
3. ģimenes gulēt iešanas ieradumi;
4. ģimenes ēdienreizes;
5. ģimenes ieradumi saistībā ar radniekiem;
6. došanās prom un atgriešanās mājās;
7. ar disciplīnu saistītie ģimenes ieradumi;
8. ģimenes pienākumi.

Testā ir 32 apgalvojumi, kas aizpildītājam saprotamā formā ir sadalīti starp minētajām dzīves sfērām – t.i., to nosaukumi aizpildes formā norādīti virs apgalvojumiem. Jautājumus skaits, kas attiecas uz to vai citu sfēru ir atšķirīgs – no 2 līdz 10.

Ir izstrādāts testa tulkojums no oriģinālās (angļu) valodas uz latviešu un krievu valodu. Tulkojumi līdz monitoringa uzsākšanai tiks adaptēti.

Katrs no apgalvojumiem izvērtējams divās skalās – atbilstība ģimenei un būtiskums, lai ģimene būtu vienota un stipra. Atbilstība mērāma skalā “neatbilst”, “drīzāk neatbilst”, “drīzāk atbilst”, “atbilst”. Aizpildes formā iekļautās vērtības ir 1, 2, 3 un 4, bet aprēķinos tiks izmantots 0, 1, 2 un 3, t.i., no katras vērtības katrā jautājumā tiks atņemts 1.

Būtiskums mērāms skalā “nav svarīgi”, “daļēji svarīgi”, “ļoti svarīgi” un “nav attiecināms”. Aizpildes formā, lai vērtības būtu atšķiramas no atbilstības skalas, izmantoti burti, nevis cipari. Tie ir “N”, “D”, “S” un “X” latviski un “H”, “Ч”, “B” un “X” krieviski. Tiem atbilstošās skaitliskās vērtības ir 0, 1, 2 un 0.

Visi apgalvojumi ir pozitīvi vērsti, un visiem tiem ir vienāds svars. Maksimālais punktu skaits atbilstības skalā visā testā ir 96, bet būtiskuma skalā 64. Minimālais visur ir 0. Atsevišķo dzīves sfēru gadījumā maksimālais punktu skaits atkarīgs no jautājumu skaita, cik uz konkrēto sfēru attiecas.

Testu paredzēts atkārtot monitoringa laikā vairākkārt – optimāli piecas reizes, tādējādi par tiem dalībniekiem, kas eksperimentā piedalīsies visu tā laiku, t.i., 10 mēnešus, tiks iegūti pieci novērtējumi.

Tests attiecināms uz visiem pētījumā iesaistītajiem darba ņēmējiem gan eksperimentālajā, gan kontroles grupā.

³ Family Time and Routines Index (FTRI). Hamilton I. McCubbin, Marilyn A. McCubbin and Anne I. Thompson. // In: Family Assessment Inventories for Research and Practice, edited by Hamilton I. McCubbin and Anne I. Thompson. Madison, WI: Univ. of Wisconsin-Madison, 1987, pp. 132-141.

T3. Pirmkārt, izlasiet apgalvojumus par ģimenes ikdienas ieradumiem un novērtējiet, cik lielā mērā katrs no tiem atbilst vai neatbilst Jūsu ģimenei. Lūdzu, apvelciet to ciparu (1, 2, 3, 4), kurš vislabāk apraksta Jūsu ģimenes situāciju.

Otrkārt, nosakiet, cik svarīgs ir katrs no ieradumiem, lai Jūsu ģimene būtu vienota un stipra. Lūdzu, apvelciet to burtu (N, D, S), kurš vislabāk apraksta Jūsu ģimenes situāciju. Ja jums nav radnieku, pusaudžu u.tml., lūdzu, apvelciet X – nav attiecināms. Lūdzu, ņemiet vērā, ka ar bērniem šeit domāti bērni līdz 12 gadu vecumam, bet ar pusaudžiem – no 13.

ATZĪMĒJIET VIENU CIPARU UN VIENU BURTU KATRĀ RINDĀ.

	VAI ATBILST JŪSU ĢIMENEI				CIK SVARĪGI, LAI JŪSU ĢIMENE BŪTU VIENOTA UN STIPRA			
	Neatbilst	Drīzāk neatbilst	Drīzāk atbilst	Atbilst	Nav svarīgi	Daļēji svarīgi	Ļoti svarīgi	Nav attiecināms
<i>Darba dienu un brīvā laika ieradumi</i>								
1. Vecākam/-iem katru dienu ir kāds brīdis, lai vienkārši aprunātos ar bērniem	1	2	3	4	N	D	S	X
2. Strādājošajiem vecākiem pirms vai pēc darba ir noteikts laiks, ko viņi velta spēlēm ar bērniem	1	2	3	4	N	D	S	X
3. Strādājošie vecāki gandrīz katru dienu kādu laiku rūpējas par bērniem	1	2	3	4	N	D	S	X
4. Nestrādājošais vecāks un bērni gandrīz katru dienu kaut ko dara kopā ārpus mājas (piemēram, iepērkas, pastaigājas u.tml.)	1	2	3	4	N	D	S	X
5. Ģimenei katru vakaru ir klusais laiks, kad visi sarunājas vai spēlējas klusām	1	2	3	4	N	D	S	X
6. Ģimene katru nedēļu kaut kur kopā iziet	1	2	3	4	N	D	S	X
7. Ģimenei katru nedēļu ir īpašs ģimenes laiks, kad visi ir mājās un kaut ko dara kopā	1	2	3	4	N	D	S	X
8. Vecāki gandrīz katru dienu lasa priekšā bērniem	1	2	3	4	N	D	S	X
9. Katram bērnam ik dienu ir laiks spēlēties vienam	1	2	3	4	N	D	S	X
10. Bērni/pusaudži ik dienu pavada laiku ar draugiem	1	2	3	4	N	D	S	X
<i>Vecāku ieradumi</i>								
11. Vecākiem ir noteikts hobijs vai sporta aktivitātes, ko viņi regulāri dara kopā	1	2	3	4	N	D	S	X
12. Vecāki diezgan bieži pavada laiku viens ar otru	1	2	3	4	N	D	S	X

	VAI ATBILST JŪSU ĢIMENEI				CIK SVARĪGI, LAI JŪSU ĢIMENE BŪTU VIENOTA UN STIPRA			
	Neatbilst	Drīzāk neatbilst	Drīzāk atbilst	Atbilst	Nav svarīgi	Daļēji svarīgi	Ļoti svarīgi	Nav attiecināms
13. Vecāki vienu vai vairākas reizes nedēļā kopā kaut kur iziet	1	2	3	4	N	D	S	X
14. Vecāki bieži pavada laiku personiskās sarunās ar pusaudžiem	1	2	3	4	N	D	S	X
Ģimenes gulēt iešanas ieradumi								
15. Pirms katras gulētiešanas bērniem ir savas īpašās lietas, ieradumi, ko viņi dara vai lūdz vecākiem (piemēram, palasīt priekšā, buča, apskāviens)	1	2	3	4	N	D	S	X
16. Bērni iet gulēt vienā un tajā pašā laikā gandrīz katru vakaru	1	2	3	4	N	D	S	X
Ģimenes ēdienreizes								
17. Katru vakaru aptuveni vienā un tajā pašā laikā ģimene kopīgi vakariņo	1	2	3	4	N	D	S	X
18. Katru dienu visa ģimene ietur vismaz vienu kopēju ēdienreizi	1	2	3	4	N	D	S	X
Ģimenes ieradumi saistībā ar radniekiem								
19. Vismaz viens vecāks regulāri sazinās ar saviem vecākiem	1	2	3	4	N	D	S	X
20. Ģimene regulāri apmeklē radniekus	1	2	3	4	N	D	S	X
21. Bērni/pusaudži diezgan bieži pavada laiku ar vecvecākiem	1	2	3	4	N	D	S	X
22. Mēs parasti sazināties ar radniekiem reizi nedēļā	1	2	3	4	N	D	S	X
Došanās prom un atgriešanās mājās								
23. Dodoties prom vai atgriežoties mājās, ģimenes locekļi ikreiz atvadās vai sasveicinās ar pārējiem	1	2	3	4	N	D	S	X
24. Kāds no strādājošajiem vecākiem katru dienu pārnāk mājās vienā un tajā pašā laikā	1	2	3	4	N	D	S	X
25. Ģimenei ir noteikts sasveicināšanās veids, ko viņi gandrīz vienmēr izmanto	1	2	3	4	N	D	S	X
26. Katru dienu mēs dalāmies savstarpējos uzmanības apliecinājumos un rūpēs vienam par otru	1	2	3	4	N	D	S	X
Ar disciplīnu saistītie ģimenes ieradumi								
27. Ir zināmas lietas, ko vecāki gandrīz vienmēr dara ikreiz, kad bērni atļaujas pārāk daudz	1	2	3	4	N	D	S	X

	VAI ATBILST JŪSU ĢIMENEI				CIK SVARĪGI, LAI JŪSU ĢIMENE BŪTU VIENOTA UN STIPRA			
	Neatbilst	Drīzāk neatbilst	Drīzāk atbilst	Atbilst	Nav svarīgi	Daļēji svarīgi	Ļoti svarīgi	Nav attiecināms
28. Vecāki diezgan bieži pārrunā ar bērniem/pusaudžiem jaunas viņiem izvirzītās prasības	1	2	3	4	N	D	S	X
<i>Ģimenes pienākumi</i>								
29. Bērni veic regulārus mājsaimniecības pienākumus	1	2	3	4	N	D	S	X
30. Mātes veic regulārus mājsaimniecības pienākumus	1	2	3	4	N	D	S	X
31. Tēvi veic regulārus mājsaimniecības pienākumus	1	2	3	4	N	D	S	X
32. Pusaudži veic r	1	2	3	4	N	D	S	X
33. egulārus mājsaimniecības pienākumus	1	2	3	4	N	D	S	X

Т3. Во-первых, прочтите утверждения о ежедневных распорядках семьи и оцените, в какой степени каждый из перечисленных ниже распорядков является соответствующим или не соответствующим в отношении Вашей семьи. Пожалуйста, обведите ту цифру (1, 2, 3, 4), которая наиболее точно характеризует ситуацию в Вашей семье.

Во вторых, определите, насколько важен каждый из следующих распорядков для того, чтобы Ваша семья была единой и прочной. Пожалуйста, обведите ту букву (Н, Ч, В), которая наиболее точно характеризует ситуацию в Вашей семье. Если у вас нет родственников, подростков и.пр., пожалуйста, обведите X - не относится. Пожалуйста, учтите, что под детьми тут подразумеваются дети до 12 лет, а под подростками - с 13.

ОТМЕТЬТЕ ОДНУ ЦИФРУ И ОДНУ БУКВУ В КАЖДОЙ СТРОЧКЕ.

	СООТВЕТСТВУЕТ ЛИ ВАШЕЙ СЕМЬЕ				НАСКОЛЬКО ВАЖНО ДЛЯ ТОГО, ЧТОБЫ ВАША СЕМЬЯ БЫЛА ЕДИНОЙ И ПРОЧНОЙ			
	Не соответ-ствует	Скорее не соответ-ствует	Скорее соответ-ствует	Соответ-ствует	Не важно	Частично важно	Очень важно	Не относится
<i>Распорядок рабочих дней и свободного времени</i>								
1. У родителя /-ей каждый день есть какое-то время, чтобы просто поговорить с детьми	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
2. До или после работы, у работающих родителей есть определённое время для игр с детьми	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
3. Работающие родители почти каждый день какое-то время заботятся о детях	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
4. Неработающий родитель и дети почти каждый день занимаются чем-то вместе (например, идут за покупками, гуляют и.пр.)	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
5. У семьи каждый вечер есть тихое время, когда все разговаривают или играют тихо	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
6. Каждую неделю вся семья куда-то выходит все вместе	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х

	СООТВЕТСТВУЕТ ЛИ ВАШЕЙ СЕМЬЕ				НАСКОЛЬКО ВАЖНО ДЛЯ ТОГО, ЧТОБЫ ВАША СЕМЬЯ БЫЛА ЕДИНОЙ И ПРОЧНОЙ			
	Не соответствует	Скорее не соответствует	Скорее соответствует	Соответствует	Не важно	Частично важно	Очень важно	Не относится
7. У семьи каждую неделю есть особое семейное время, когда вся семья дома и что-то делает вместе	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
8. Родители почти каждый день читают детям вслух	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
9. У каждого ребёнка ежедневно есть время играть одному	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
10. Дети/подростки каждый день проводят время с друзьями	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
Распорядок родителей								
11. У родителей есть какое-нибудь хобби или спорт, которыми они регулярно занимаются вместе	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
12. Родители довольно часто проводят время друг с другом	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
13. Родители куда-нибудь выходят вместе один или несколько раз в неделю	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
14. Родители часто проводят время в личных разговорах с подростками	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
Семейный распорядок перед сном								
15. Каждый раз перед сном у детей есть определённые вещи которые они делают или о которых просят родителей (например, почитать сказку, поцелуй, объятие)	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
16. Дети идут спать в одно и то же время почти каждый вечер	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
Семейные трапезы								
17. Каждый вечер семья ужинает почти в одно и то же время	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
18. Вся семья каждый день хотя бы один раз кушает все вместе	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
Распорядки семьи, связанные с родственниками								
19. Хотя бы один родитель регулярно общается со своими родителями	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
20. Семья регулярно навещает родственников	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
21. Дети/подростки довольно часто проводят время с бабушками и дедушками	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х

	СООТВЕТСТВУЕТ ЛИ ВАШЕЙ СЕМЬЕ				НАСКОЛЬКО ВАЖНО ДЛЯ ТОГО, ЧТОБЫ ВАША СЕМЬЯ БЫЛА ЕДИНОЙ И ПРОЧНОЙ			
	Не соответствует	Скорее не соответствует	Скорее соответствует	Соответствует	Не важно	Частично важно	Очень важно	Не относится
22. Мы обычно общаемся с родственниками раз в неделю	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
<i>Выход из дому и возвращение домой</i>								
23. Уходя из дома или возвращаясь домой, члены семьи каждый раз прощаются или здороваются друг с другом	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
24. Кто-то из работающих родителей возвращается домой с работы в одно и то же время ежедневно	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
25. У семьи есть определённое приветствие, которое они используют почти каждый день	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
26. Мы ежедневно делимся друг с другом своей заботой и привязанностью	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
<i>Распорядки семейной дисциплины</i>								
27. Есть определённые вещи, которые родители почти всегда делают, если дети позволяют себе лишнее	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
28. Родители довольно часто обсуждают с детьми/подростками новые для них выдвинутые требования	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
<i>Семейные обязанности</i>								
29. Дети регулярно исполняют домашние обязанности	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
30. Матери регулярно исполняют домашние обязанности	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
31. Папы регулярно исполняют домашние обязанности	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х
32. Подростки регулярно исполняют домашние обязанности	1	2	3	4	Н	Ч	В	Х

Ģimenes un darba dzīves saskaņošana

Eksperimenta kontekstā nozīmīgāko indikatoru iegūšanai tiks izmantots DECS⁴ tests, kas ļauj mērīt šādus faktoros:

1. ģimenes kā sistēmas uzturēšana, pārstrukturēšana un stiprināšana;
2. atbalsta nodrošināšana ģimenes funkciju veikšanai;
3. lomu un pienākumu pārdale, lai sekmētu ģimenes un darba dzīves saskaņošanu;
4. atbalsts tāda ģimenes dzīves organizācijas modeļa nodrošināšanai, kas sekmē pozitīva skatījuma uz dzīvi saglabāšanu un mazina lomu spriedzi.

Testā ir 58 apgalvojumi, no kuriem 16 attiecas uz pirmo faktoru, 7 – uz otro, 14 uz trešo, bet 11 uz ceturto, bet 10 ir ārpus faktoriem un izmantojami tikai ģimenes un darba dzīves saskaņošanas mērīšanai kopumā:

Faktori	Apgalvojumi
Ģimenes kā sistēmas uzturēšana, pārstrukturēšana un stiprināšana	1., 7., 9., 13., 17., 19., 21., 23., 38., 39., 40., 42., 43., 44., 45., 57.
Atbalsta nodrošināšana ģimenes funkciju veikšanai	18., 20., 28., 30., 31., 35., 47.
Lomu un pienākumu pārdale, lai sekmētu ģimenes un darba dzīves saskaņošanu	2., 8., 10., 15., 16., 24., 25., 26., 29., 46., 51., 52., 54., 58.
Atbalsts tāda ģimenes dzīves organizācijas modeļa nodrošināšanai, kas sekmē pozitīva skatījuma uz dzīvi saglabāšanu un mazina lomu spriedzi	6., 12., 32., 34., 36., 37., 49., 50., 53., 55., 56.
<i>Ārpus faktoriem</i>	<i>3., 4., 5., 11., 14., 22., 27., 33., 41., 48.</i>

Visi apgalvojumi, izņemot vienu, ir pozitīvi vērsti, un visiem tiem ir vienāds svars. Iespējamās vērtības ir no 1 līdz 5. 45. apgalvojums pirms rezultātu apkopošanas apvēršams otrādi, t.i., vērtības 5 vietā jābūt 1, 4 vietā 2 u.tml. Kopējais minimālais punktu skaits testā ir 58, bet maksimālais – 290. Atsevišķo faktoru gadījumā punktu skaits atkarīgs no apgalvojumu skaita, cik uz konkrēto sfēru attiecas.

Ir izstrādāts testa tulkojums no oriģinālās (angļu) valodas uz latviešu un krievu valodu. Tulkojumi līdz monitoringa uzsākšanai tiks adaptēti.

Testu paredzēts atkārtot monitoringa laikā vairākkārt – optimāli piecas reizes, tādējādi par tiem dalībniekiem, kas eksperimentā piedalīsies visu tā laiku, t.i., 10 mēnešus, tiks iegūti pieci novērtējumi.

Tests attiecināms uz tiem pētījumā iesaistītajiem darba ņēmējiem gan eksperimentālajā, gan kontroles grupā, kam ir strādājošs dzīvesbiedrs. Ja dzīvesbiedra nav vai tas nestrādā, tests nav izmantojams.

⁴ Dual Employed Coping Scale (Instruments for Couples) [DECS]. (1991). Skinner, D. A.; McCubbin, H. I. // In: Fischer, J.; Corcoran, K. J. (2007). Measures for clinical practice and research: A sourcebook. (4th ed.). NY. Oxford University Pr. Vol. 1, Page (s): 90-94.

T4. Vispirms izlasiet piedāvātos apgalvojumus. Pēc tam novērtējiet, cik labi katrs no tiem raksturo, kā Jūs tiekat galā ar ģimenes vajadzībām. Ja apgalvojums ļoti labi raksturo veidu, kā Jūs tiekat galā, tad apvelciet skaitli 5, kas norāda, ka Jūs PILNĪBĀ PIEKRĪTAT. Ja apgalvojums nemaz neraksturo rīcību, kā Jūs tiekat galā, tad apvelciet skaitli 1, kas norāda, ka Jūs PILNĪBĀ NEPIEKRĪTAT. Ja apgalvojums zināmā mērā raksturo Jūsu rīcību, tad apvelciet skaitli 2, 3 vai 4, kas norāda, cik lielā mērā Jūs tam piekrītat vai nepiekrītat.

ATZĪMĒJIET VIENU ATBILDI KATRĀ RINDĀ.

<i>Es tieku galā ar mūsu ģimenes vajadzībām šādā veidā:</i>	Pilnībā nepiekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Nevaru ne piekrist, ne nepiekrist	Drīzāk piekrītu	Pilnībā piekrītu
1. Darbojoties efektīvāk; lietderīgāk izmantojot laiku mājās	1	2	3	4	5
2. Lietojot mūsdienīgu aprīkojumu, kas man palīdz tikt galā ar mājas darbiem	1	2	3	4	5
3. Uzskatot, ka, strādājot abiem, mēs daudz iegūstam finansiāli	1	2	3	4	5
4. Izstrādājot „godīgu” mājas darbu grafiku visiem ģimenes locekļiem	1	2	3	4	5
5. Iztiēkot ar mazāk miega, nekā es gribētu ideālā variantā	1	2	3	4	5
6. Ignorējot komentārus kā mums “būtu” jārikojas kā vīrietim un sievietei (piemēram, sievietēm nevajadzētu strādāt; vīriešiem nevajadzētu uzkopt māju)	1	2	3	4	5
7. Apņemoties veikt noteiktus mājas uzkopšanas darbus katru nedēļu vienā un tajā pašā laikā	1	2	3	4	5
8. Pērkot pārtikas pusfabrikātus, ko ir ērti pagatavot mājās	1	2	3	4	5
9. Uzskatot, ka mana strādāšana mani ir padarījusi par labāku vecāku, nekā es būtu, ja nestrādātu	1	2	3	4	5
10. Atstājot kādus no mājas darbiem nepadarītus (lai arī es gribētu, ka tie būtu paveikti)	1	2	3	4	5
11. Iesaistot mājas darbu veikšanā mūsu bērnus	1	2	3	4	5
12. Ignorējot citu cilvēku kritiku par vecākiem, kas abi strādā ārpus mājas	1	2	3	4	5
13. Uzturot draudzīgas attiecības ar citiem pāriem, kuros abi vecāki ir nodarbināti ārpus mājas	1	2	3	4	5
14. Īpaši plānojot „kopējo ģimenes laiku” mūsu grafikā; plānojot ģimenes aktivitātes, kurās mēs visi darbotos kopā	1	2	3	4	5
15. Noliģstot kādu, kas palīdzētu mums ar mājsaimniecības darbiem	1	2	3	4	5
16. Nepievēršot uzmanību grūtībām un fokusējoties uz mūsu dzīvesveida labajiem aspektiem	1	2	3	4	5
17. Iepļānojot, ka dažādas aktivitātes ģimenē katru dienu vai nedēļu norit zināmā laikā	1	2	3	4	5
18. Bieži ēdot ārpus mājas	1	2	3	4	5

<i>Es tieku galā ar mūsu ģimenes vajadzībām šādā veidā:</i>	Pilnībā nepiekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Nevaru ne piekrist, ne nepiekrīst	Drīzāk piekrītu	Pilnībā piekrītu
19. Uzskatot, ka mana strādāšana mani ir padarījusi par labāku dzīvesbiedru	1	2	3	4	5
20. Nolīgšot kādu, kas palīdzētu bērnu aprūpē	1	2	3	4	5
21. Paļaujoties uz radnieku morālo atbalstu	1	2	3	4	5
22. Aizvietojot vienam otru mājsaimniecības darbos, kad dzīvesbiedram ir papildus noslodze darbā	1	2	3	4	5
23. Dienas beigās, beidzot strādāt, atstājot darbu un darba problēmas darbavietā	1	2	3	4	5
24. Uzturot draudzīgas attiecības ar darbabiedriem, kuriem es varu pastāstīt, kā jūtos	1	2	3	4	5
25. Iepļānojot laiku, ko pavadīt divatā ar savu dzīvesbiedru	1	2	3	4	5
26. Izmainot savu darba grafiku (piemēram, samazinot darbā pavadītās stundas vai strādājot citā laikā)	1	2	3	4	5
27. Paļaujoties uz radnieku finansiālo palīdzību, kad tāda ir nepieciešama	1	2	3	4	5
28. Katru reizi, kad saslimst bērns, vienojoties ar dzīvesbiedru, kurš šoreiz paliks mājās pie saslimušā bērna	1	2	3	4	5
29. Plānojot pārmaiņas darbā (piemēram, pārcelšana uz citu darba vietu, paaugstinājumu, izmaiņas darba grafikā), pakārtoju tās ģimenes vajadzībām	1	2	3	4	5
30. Paļaujoties uz radnieku palīdzību bērnu aprūpē	1	2	3	4	5
31. Nosakot vienu partneri par galveno atbildīgo bērnu audzināšanas jautājumos	1	2	3	4	5
32. Uzskatot, ka, abiem strādājot, mēs esam labs paraugs mūsu bērniem	1	2	3	4	5
33. Nosakot vienu partneri par galveno atbildīgo mājsaimniecības jautājumos	1	2	3	4	5
34. Iepļānojot laiku savas spriedzes mazināšanai (skriešana, vingrošana, meditācija u.tml.)	1	2	3	4	5
35. Biežāk pērkot preces un pakalpojumus (tā vietā, lai to paveiktu pats)	1	2	3	4	5
36. Mudinot bērnus palīdzēt cits citam, kad iespējams (mājas darbos, dodoties uz dažādiem pasākumiem u.tml.)	1	2	3	4	5
37. Cenšoties būt gana elastīgam, lai tiktu galā ar īpašām situācijām un vajadzībām (piemēram, bērna dalība skolas koncertā u.c.)	1	2	3	4	5

<i>Es tieku galā ar mūsu ģimenes vajadzībām šādā veidā:</i>	Pilnībā nepiekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Nevaru ne piekrist, ne nepiekrīst	Drīzāk piekrītu	Pilnībā piekrītu
38. Plānojot ilgtermiņā, lai nozīmīgas pārmaiņas mājas dzīvē (piemēram, bērna piedzimšana) netraucētu mūsu darbam	1	2	3	4	5
39. Efektīvāk izmantojot laiku darbā	1	2	3	4	5
40. Uzturot attiecības ar labiem draugiem, kuriem es stāstu, kā jūtos	1	2	3	4	5
41. Uzņemot mūsu mājā tikai tuvus draugus	1	2	3	4	5
42. Ticot tam, ka ar laiku mūsu dzīve kļūs vienkāršāka	1	2	3	4	5
43. Savlaicīgi plānojot veicamos darbus (piemēram, kurš ved bērnus pie daktera, kurš strādā vēlu)	1	2	3	4	5
44. Pieturoties pie noteikta grafika attiecībā uz darba un ģimenes aktivitātēm	1	2	3	4	5
45. Uzskatot, ka man jābūt uzdevumu augstumos gan darbā, gan ģimenē	1	2	3	4	5
46. Samazinot ar ģimeni nesaistītu aktivitāšu skaitu, kurās es varētu tikt iesaistīts	1	2	3	4	5
47. Nosakot, kura atbildībā ir palikt mājās, kad bērni slimo	1	2	3	4	5
48. Nosakot vienu partneri kā galveno ģimenes uzturētāju	1	2	3	4	5
49. Uzskatot, ka darbs veicina manu personīgo izaugsmi	1	2	3	4	5
50. Uzskatot, ka kopumā mūsu dzīves stilam ir vairāk priekšrocību, nekā trūkumu	1	2	3	4	5
51. Ierobežojot savu iesaisti darbā, lai varētu vairāk laika pavadīt ar ģimeni	1	2	3	4	5
52. Pazeminot standartu tam, cik labi ir jābūt padarītiem mājas darbiem	1	2	3	4	5
53. Mudinot bērnus būt patstāvīgākiem, kad apstākļi tam ir piemēroti	1	2	3	4	5
54. Atsakoties no noteiktām aktivitātēm (piemēram, ciemiņu uzņemšana, pasākumi ārpus mājas)	1	2	3	4	5
55. Bieži komunicējot ar visiem ģimenes locekļiem par mūsu laika plāniem, vajadzībām un pienākumiem	1	2	3	4	5
56. Rūpējoties par veselību (pareiza ēšana, fiziskās aktivitātes u.c.)	1	2	3	4	5
57. Ticot, ka man ir vajadzīgs daudz stimulu un aktivitāšu, lai es nesāktu garlaikoties	1	2	3	4	5
58. Ierobežojot savu iesaisti darbā, sakot „nē” kādām lietām, ko es varētu uzņemties	1	2	3	4	5

Т4. Прежде всего прочитайте предложенные утверждения. Затем оцените, насколько хорошо каждое из них характеризует то, как Вы справляетесь с потребностями семьи. Если утверждение очень хорошо характеризует то, как Вы справляетесь, обведите цифру 5, которая означает, что Вы **ПОЛНОСТЬЮ СОГЛАСНЫ**. Если утверждение совсем не характеризует того, как Вы справляетесь, то обведите цифру 1, которая означает, что Вы **ПОЛНОСТЬЮ НЕ СОГЛАСНЫ**. Если утверждение характеризует, как Вы справляетесь, в определённой степени, то обведите цифру 2, 3 или 4, которая указывает, в какой степени Вы согласны или не согласны с утверждением.

ОТМЕТЬТЕ ОДИН ОТВЕТ В КАЖДОЙ СТРОЧКЕ.

<i>Я справляюсь с потребностями нашей семьи следующим образом:</i>	Полностью не согласен	Скорее не согласен	Не могу согласиться или не согласится	Скорее согласен	Полностью согласен
1. Действуя более эффективно; более целесообразно используя время дома	1	2	3	4	5
2. Используя современное оборудование, которое мне помогает справиться с домашними заданиями	1	2	3	4	5
3. Считая, что, если мы оба работаем, мы много приобретаем финансово	1	2	3	4	5
4. Разрабатывая "справедливый" график домашних работ для всех членов семьи	1	2	3	4	5
5. Обходясь меньшим количеством сна, чем хотел бы в идеальном варианте	1	2	3	4	5
6. Игнорируя замечания о том, как нам "следовало бы" вести себя как мужчине и женщине (например, женщины не должны работать, мужчины не должны заниматься уборкой)	1	2	3	4	5
7. Обязуюсь выполнять определённые работы по уборке дома каждую неделю в одно и то же время	1	2	3	4	5
8. Покупая продовольственные полуфабрикаты, которых легко приготовить дома	1	2	3	4	5
9. Считая, что моя занятость сделала меня лучшим родителем, чем я бы был, если бы не работал	1	2	3	4	5
10. Оставляя некоторые работы по дому незаконченными (хотя хотелось бы, чтобы они были сделаны)	1	2	3	4	5
11. В работе по дому пользуясь помощью наших детей	1	2	3	4	5
12. Игнорируя критику других людей о родителях, которые оба работают вне дома	1	2	3	4	5
13. Поддерживая дружеские отношения с другими парами, в которых оба родителя работают вне дома	1	2	3	4	5

<i>Я справляюсь с потребностями нашей семьи следующим образом:</i>	Полностью не согласен	Скорее не согласен	Не могу согласиться или не согласится	Скорее согласен	Полностью согласен
14. Специально планирую „общее семейное время” в нашем графике; планирую семейные мероприятия, в которых бы мы все занимались чем нибудь вместе	1	2	3	4	5
15. Нанимая кого-нибудь в помощь по хозяйственной работе	1	2	3	4	5
16. Не обращаю внимания на трудности и фокусируюсь на преимуществах нашего образа жизни	1	2	3	4	5
17. Планирую различные регулярные семейные взаимоотношения каждый день или каждую неделю в определённое время	1	2	3	4	5
18. Часто кушая вне дома	1	2	3	4	5
19. Считаю, что моя занятость сделала меня лучшим супругом	1	2	3	4	5
20. Нанимая кого-нибудь в помощь по уходу за детьми	1	2	3	4	5
21. Полагаясь на моральную поддержку родственников	1	2	3	4	5
22. Заменяю друг друга по домашним обязанностям, когда у партнёра дополнительная нагрузка на работе	1	2	3	4	5
23. По окончании рабочего дня, оставляя работу и с ней связанные проблемы на работе	1	2	3	4	5
24. Поддерживая дружеские отношения с коллегами по работе, которым я могу рассказать, что я чувствую	1	2	3	4	5
25. Запланирую время, что я могу провести вместе с супругом	1	2	3	4	5
26. Меняю свой рабочий график (например, сокращая часы проведённые на работе или работая в другое время)	1	2	3	4	5
27. Полагаясь на финансовую помощь родственников, когда это необходимо	1	2	3	4	5
28. При заболевании ребёнка каждый раз договариваясь с супругом, кто на этот раз останется дома с больным ребёнком	1	2	3	4	5
29. Планирую перемены на работе (например, переезд на другое место работы, продвижение, изменения в рабочих сменах), подстраиваясь под нужды семьи	1	2	3	4	5
30. Полагаясь на помощь родственников по уходу за детьми	1	2	3	4	5

<i>Я справляюсь с потребностями нашей семьи следующим образом:</i>	Полностью не согласен	Скорее не согласен	Не могу согласиться или не согласится	Скорее согласен	Полностью согласен
31. Назначая одного из партнёров главным ответственным по вопросам воспитания детей	1	2	3	4	5
32. Веря, что то, что мы оба работаем, делает нас хорошими образцами для подражания для наших детей	1	2	3	4	5
33. Назначая одного из партнёров главным ответственным по вопросам домашнего хозяйства	1	2	3	4	5
34. Планируя время для снятия своего напряжения (пробежка, упражнения, медитация и т.п.)	1	2	3	4	5
35. Чаще покупая готовые товары и услуги (вместо того, чтобы заниматься их изготовлением)	1	2	3	4	5
36. Поощряя детей по возможности помогать друг другу (при домашних работах, отправляясь на разные мероприятия и т.д.)	1	2	3	4	5
37. Стараясь быть достаточно эластичным, чтобы справиться с особыми ситуациями и потребностями (например, школьный концерт детей и др.)	1	2	3	4	5
38. Планируя долгосрочно, чтобы важные жизненные перемены (например, рождение ребёнка) не мешали бы нашей работе	1	2	3	4	5
39. Более эффективно используя своё рабочее время	1	2	3	4	5
40. Поддерживая отношения с хорошими друзьями, которым я рассказываю, что я чувствую	1	2	3	4	5
41. Принимая у нас дома только близких друзей	1	2	3	4	5
42. Веря, что со временем нам жить будет проще	1	2	3	4	5
43. Своевременно планируя наши обязанности (например, кто поведёт детей к доктору, кто работает допоздна)	1	2	3	4	5
44. Придерживаясь к определённому графику относительно рабочих и семейных дел	1	2	3	4	5
45. Считаю, что я должен быть на высоте как на работе, так и в семье	1	2	3	4	5
46. Сокращая число мероприятий, не связанных с семьёй, в которых я мог бы быть вовлечён	1	2	3	4	5
47. Устанавливая, кто должен оставаться дома, когда дети болеют	1	2	3	4	5

<i>Я справляюсь с потребностями нашей семьи следующим образом:</i>	Полностью не согласен	Скорее не согласен	Не могу согласиться или не согласится	Скорее согласен	Полностью согласен
48. Устанавливая одного супруга как главного ответственного за снабжение семьи	1	2	3	4	5
49. Считаю, что работа способствует моему личностному росту	1	2	3	4	5
50. Считаю, что в общем наш образ жизни имеет больше преимуществ, чем недостатков	1	2	3	4	5
51. Ограничивая своё участие в работе, чтобы у меня было больше время для семьи	1	2	3	4	5
52. Снижая стандарт того, как хорошо должны быть сделаны домашние работы	1	2	3	4	5
53. Поощряя наших детей быть более самостоятельными при подходящих обстоятельствах	1	2	3	4	5
54. Отказываясь от определённых видов деятельности (например, приём гостей, мероприятия вне дома)	1	2	3	4	5
55. Часто общаясь со всеми членами семьи, насчёт наших расписаний дня, нужд и обязанностей	1	2	3	4	5
56. Заботясь о здоровье (правильное питание, физические упражнения и т.п.)	1	2	3	4	5
57. Верю, что мне нужно много стимулов и разной деятельности, чтобы избежать скуки	1	2	3	4	5
58. Ограничивая своё участие на работе, говоря „нет” некоторым вещам, за которые я бы мог взяться	1	2	3	4	5

Vēlme un gatavība radīt vēl bērnus ģimenē

Papildus testu izmantošanai monitoringa procedūrā plānots izmantot aptaujas anketu. Būtiskākais faktors, kas šādi tiks noskaidrots, būs gatavība radīt vēl bērnus ģimenē eksperimentālajā un kontroles grupā. Mērījums balstīsies pieņēmumā, ka eksperimentālajai grupai, salīdzinot ar kontroles grupu, pieaug deklarētā gatavība radīt otro/trešo bērnu ģimenē.

Līdz ar to jautājumus paredzēts atkārtot monitoringa laikā vairākkārt – optimāli piecas reizes, tādējādi par tiem dalībniekiem, kas eksperimentā piedalīsies visu tā laiku, t.i., 10 mēnešus, tiks iegūti pieci novērtējumi.

Jautājumi attiecināmi uz visiem pētījuma eksperimentālajā un kontroles grupā iesaistītajiem. Šobrīd tie sagatavoti un tiks pārbaudīti latviešu valodā, pēc tam, ja nepieciešams, veiktas korekcijas, kā arī veikts tulkojums uz krievu valodu.

A1. Cik bērnus pavisam (kopā) jūs gribētu labos apstākļos?

Lūdzu, ierakstiet bērnu skaitu.

99 Grūti pateikt ○

A2. Cik bērnu, jūsuprāt, pavisam (kopā) jums būs (ieskaitot paša, adoptētos, aizbildnībā, audžuģimenē esošos, dzīvesbiedra bērnus)?

Lūdzu, ierakstiet bērnu skaitu.

99 Grūti pateikt ○

Apstākļi darbavietā

Kā papildus kontroles faktoru pētījumā iecerēts monitorēt kopējo situāciju darbavietā, kā arī situācijas izmaiņas (piemēram, izmaiņas nostrādātajā nestandarta darbalaikā u.tml). Jautājums par laiku ceļā no mājām līdz darbavietai tiktu atkārtoti uzdots tad, ja tam būtu jēga, t.i., ja pastāvētu apstākļi, kāpēc situācija varētu būt mainījiesies.

Jautājumi attiecināmi uz visiem pētījuma eksperimentālajā un kontroles grupā iesaistītajiem. Šobrīd tie sagatavoti un tiks pārbaudīti latviešu valodā, pēc tam, ja nepieciešams, veiktas korekcijas, kā arī veikts tulkojums uz krievu valodu.

B1. Ko no šeit minētā nodrošina jūsu darba devējs un ko no tā jūs izmantojat?

Atzīmējiet visu atbilstošo katrā kolonnā.

B kolonnā pieļaujamas tikai atbildes, kas jau atzīmētas A kolonnā.

	a. Nodrošina	b. Izmantoju
1 Ir iespēja strādāt elastīgu darba laiku	☐	☐
2 Bērnu pieskatīšana	☐	☐
3 Ir iespēja izvēlēties atvaļinājuma laiku	☐	☐
4 Darba devējs akceptē prombūtni no darba bērna slimības dēļ	☐	☐
5 Tiek piešķirtas papildus brīvdienas	☐	☐
6 Tiek rīkoti ģimenes pasākumi darbiniekiem ar bērniem	☐	☐
7 Ir iespēja izmantot bērna zīdīšanas pārtraukumu	☐	☐
8 Ir iespēja strādāt nepilnu slodzi	☐	☐
98 Nekas no minētā	☐	☐

B2. Cik stundas nedēļā vidēji strādājat?

_____stundas

B3. Kāds ir jūsu nestandarta darba laiks?

Atzīmējiet visu atbilstošo. Ja variants atbilst, norādiet stundu skaitu.

1 Darbs darbadienu vakarā pēc 19:00	☐	cik stundas <u>nedēļā</u> vidēji _____
2 Darbs darbadienu nakts stundās (no 23:00 līdz 7:00)	☐	cik stundas <u>nedēļā</u> vidēji _____
3 Darbs brīvdienās vai svētku dienās (ja vismaz reizi mēnesī)	☐	cik stundas <u>mēnesī</u> vidēji _____

B4. Cik ilgu laiku jūs parasti tērējat ceļam no mājām līdz darbavietai?

Stundas un minūtes vienā virzienā: _____stundas _____minūtes

Situācija ar bērnu pieskatīšanu

Kā papildus kontroles faktoru pētījumā iecerēts monitorēt situāciju ar bērnu pieskatīšanu. Šobrīd anketā iekļauts jautājums par pēdējo pusgadu, kāds tas iecerēts, pētījumu uzsākot, taču pētījuma gaitā dalībniekiem, kas piedalīsies atkārtoti varētu tikt vaicāts par īsāku laika posmu (4 vai 2 mēnešiem) atkarībā no konkrētās pētījuma fāzes ilguma.

Jautājumi attiecināmi uz visiem pētījuma eksperimentālajā un kontroles grupā iesaistītajiem. Šobrīd tie sagatavoti un tiks pārbaudīti latviešu valodā, pēc tam, ja nepieciešams, veiktas korekcijas, kā arī veikts tulkojums uz krievu valodu.

C1. Kuras no šīm bērnu aprūpes iespējām pēdējā pusgada laikā esat izmantojis?

Atzīmējiet visu atbilstošo.

C2. Kuru no šīm bērnu aprūpes iespējām pēdējā pusgada laikā esat izmantojis visbiežāk? Tikai viena atbilde.

	D1	D2
1 Pašvaldības bērnudārzs	☐	☐
2 Privāts bērnudārzs	☐	☐
3 Aukļu reģistrā reģistrēta algota aukle	☐	☐
4 Algota aukle, kas nav reģistrēta aukļu reģistrā	☐	☐
5 Bērnu pieskatīja dzīvesbiedrs	☐	☐
6 Bērnu pieskatīja cits ģimenes loceklis	☐	☐
7 Bērnu pieskatīja labs draugs, tuvs paziņa, kaimiņš	☐	☐
8 Cits variants (<i>norādiet</i>) _____	☐	☐

Dzīvesvieta un mājoklis

Kā papildus kontroles faktoru pētījumā iecerēts monitorēt situāciju ar dzīvesvietu. Jautājumi par dzīvesvietas tipu un mājokļa raksturojumu tiktu atkārtoti uzdoti tad, ja tam būtu jēga, t.i., ja pastāvētu apstākļi, kāpēc situācija varētu būt mainījies. Vienlaikus jāņem vērā, ka šie jautājumi ir nozīmīgs ievads jautājuma E3 – par apmierinātību ar mājokli.

Jautājumi attiecināmi uz visiem pētījuma eksperimentālajā un kontroles grupā iesaistītajiem. Šobrīd tie sagatavoti un tiks pārbaudīti latviešu valodā, pēc tam, ja nepieciešams, veiktas korekcijas, kā arī veikts tulkojums uz krievu valodu.

D1. Dzīvesvieta:

1	Rīga	☐
2	Jelgava	☐
3	Valmiera	☐
4	Cita republikas pilsēta	☐
5	Cita pilsēta	☐
6	Lauki (pagasta centrs, viensēta u.tml.)	☐

D2. Lūdzu, raksturojiet jūsu pašreizējo mājokli:

1	Dzīvoklis, kas ir jūsu (jūsu ģimenes) īpašumā	☐
2	Īrēts dzīvoklis	☐
3	Māja, kas ir jūsu (jūsu ģimenes) īpašumā	☐
4	Īrēta māja	☐
5	Istaba mājā, dzīvoklī	☐
6	Cita mītne (kopmītne, gultasvieta)	☐

D3. Cik apmierināts jūs esat ar pašreizējo mājokli:

1	Ļoti apmierināts	☐
2	Drīzāk apmierināts	☐
3	Drīzāk neapmierināts	☐
4	Pilnīgi neapmierināts	☐

Citi sociāli demogrāfiskie faktori

Tāpat rezultātu kontrolei un klasifikācijai iecerēts uzdot jautājumus par ģimenes struktūru, ģimenes stāvokli, ienākumiem, tautību un izglītību. Daļu no jautājumiem (tautība) atkārtoti uzdot vispār nav jēgas vai arī pastāv ļoti niecīga situācijas izmaiņu varbūtība (izglītība, ģimenes stāvoklis u.tml.). Līdz ar to šie jautājumi tiktu atkārtoti uzdoti tad, ja tam būtu jēga, t.i., ja pastāvētu apstākļi, kāpēc situācija varētu būt mainījusies.

Jautājumi attiecināmi uz visiem pētījuma eksperimentālajā un kontroles grupā iesaistītajiem. Šobrīd tie sagatavoti un tiks pārbaudīti latviešu valodā, pēc tam, ja nepieciešams, veiktas korekcijas, kā arī veikts tulkojums uz krievu valodu.

E1. Lūdzu, norādiet nepieciešamo informāciju par sevi un visiem cilvēkiem, ar ko dzīvojat kopā.

Aizpildiet, lūdzu, tik rindu, cik cilvēki dzīvo kopā.

Nr.	A. Statuss: 1 – jūs pats (-i) Statuss attiecībā pret jums: 2 – jūsu vīrs / sieva 3 – jūsu dzīvesbiedrs (nelaulāts) 4 – jūsu bērns 5 – dzīvesbiedra (ne jūsu) bērns 6 – cits bērns (brāļa, māsas u.tml.) 7 – jūsu tēvs/māte 8 – dzīvesbiedra tēvs/māte 9 – jūsu brālis/māsa 10 – dzīvesbiedra brālis/māsa 11 – jūsu vectēvs/vecāmāte 12 – dzīvesbiedra vectēvs/vecāmāte 13 – jūsu mazbērns 14 – dzīvesbiedra (ne jūsu) mazbērns 14 – paziņa, kolēģis u.tml. 15 – cits (<i>ierakstiet, kas</i>)	B. Vecums: (<i>ierakstiet pilnus gadus; ja nav zināms precīzi, norādiet aptuveni; bērniem, kas nav sasnieguši 1 gada vecumu, rakstiet „0”</i>).	C. Dzimums: 1 – vīrietis 2 – sieviete	D. Nodarbošanās: (<i>ierakstiet ne vairāk kā divus kodus vienam cilvēkam</i>) 1 – strādā algotu darbu 2 – uzņēmējs, īpašnieks 3 – pašnodarbinātais 4 – palīdz ģimenes uzņēmumā 5 – piestrādā gadījuma darbos 6 – bērna kopš. atvaļinājumā 7 – mājsaimnieks (-ce) 8 – bezdarbnieks (-ce) 9 – saņem pensiju (jebkuru) 10 – mācās, studē 11 – pirmskolas vecuma bērns
1.	1			
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				

E2. Jūsu oficiālais (juridiskais) ģimenes stāvoklis:

Ja esat precējies nevis ar pašreizējo dzīvesbiedru, bet kādu citu, jebkurā gadījumā atzīmējiet „Precējies”.

1	Neprecējies	☐
2	Precējies	☐
3	Šķīries	☐
4	Atraitis (atraitne)	☐

E3. Kāds ir jūsu ģimenes kopējais ienākums vidēji mēnesī pēc nodokļu nomaksas?

1	Līdz EUR 200	☐
2	EUR 200 – 300	☐
3	EUR 301 – 400	☐
4	EUR 401 – 500	☐
5	EUR 501 – 600	☐
6	EUR 601 – 700	☐
7	EUR 701 – 800	☐
8	EUR 801 – 900	☐
9	EUR 901 – 1000	☐
10	EUR 1001 – 1100	☐
11	EUR 1101 – 1200	☐
12	EUR 1201 – 1500	☐
13	Virš EUR 1500	☐

E4. Jūsu tautība:

1	Latvietis	☐
2	Krievs	☐
3	Cita (norādiet)	☐
99	Grūti pateikt	☐

E5. Kāda ir jūsu izglītība?

1	Nepabeigta pamatizglītība	☐
2	Pamatizglītība	☐
3	Vidējā vispārējā izglītība	☐
4	Vidējā profesionālā izglītība	☐
5	Nepabeigta augstākā izglītība	☐
6	Augstākā izglītība	☐